

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2025/1429-1

Saksbehandler: Bjarte Gatland Reve

**Hemsedal
kommune**

Side 1 av 9

Saksgang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
46/25	23.09.2025	Formannskapet
73/25	08.10.2025	Kommunestyret

Hemsedal kommune - eigarskapsmelding og eigarstyringerstyring

Kommunedirektørens innstilling:

1. Eierskapsmelding 2025 – del 1, prinsipper for eierstyring vedtas
2. Eierskapsmelding 2025 – del 2, oversikt over eierinteresser og formål tas til orientering

Formannskapet har behandla sak 46/2025 i møte den 23.09.2025:

Behandling

Innstilling vedteke.

Votering:

Samrøystes

Vedtak

- 1.Eierskapsmelding 2025 – del 1, prinsipper for eierstyring vedtas
- 2.Eierskapsmelding 2025 – del 2, oversikt over eierinteresser og formål tas til orientering

Kommunestyret har behandla sak 73/2025 i møte den 08.10.2025:

Behandling

Innstilling vedtatt

Votering:

Enstemmig med 16 stemmer

Vedtak

1. Eierskapsmelding 2025 – del 1, prinsipper for eierstyring vedtas
2. Eierskapsmelding 2025 – del 2, oversikt over eierinteresser og formål tas til orientering

Saken blir avgjort av:

Kommunestyret

Saksdokument:

1. Eierskapsmelding del 1 – prinsipper for eierstyring
2. Eierskapsmelding del 2 – oversikt over eierinteresser og formålet

Vedlegg:

- 1 Eierskapsmelding Hemsedal kommune-Del 1
- 2 EIGARSKAPSMELDING 2025- Del 2
- 3 Avtale om interkommunalt samarbeid - NAV Hallingdal
- 4 BDO - Evaluering Hallinghelse
- 5 Eierstrategi Vardar AS
- 6 Hallingdal Barnevernsteneste - samarbeidsavtale - signert.PDF
- 7 Hallingdal Etablerersenter - vedtak Regionrådet 16-2024
- 8 Hallingdal Etablerersenter
- 9 Hallingdal pedagogiske-psykologisk tjeneste og Oppfølgingstjenesten
- 10 IKT Hallingdal - Samarbeidsavtale.pdf
- 11 Intermediæravdeling Hallingdal Sjukestugu
- 12 IUA - Samarbeidsavtale kommunalt oppgavefellesskap mot akutt forurening
- 13 Kommunestyrets godkjente partnerskapsavtale HK og HTTL
- 14 Organisering Hallingdal Etablerersenter - vedtak i Regionrådet
- 15 Saksframlegg eierstrategi Vardar AS
- 16 Samarbeid om interkommunalt samarbeid - NAV Hallingdal
- 17 Samarbeidsavtale felles innkrevingskontor - k- 42-20
- 18 Samarbeidsavtale Hemsedal Fritidsboligforening

- 19 Samarbeidsavtale Miljøretta Helsevern
- 20 Samarbeidsavtale OKviken
- 21 Samarbeidsavtale om felles innkrevingskontor Hallingdal
- 22 Selskapsavtale for IKA Kongsberg
- 23 Selskapsavtale Halligdal brann og redningstjeneste IKS
- 24 Selskapsavtale Hallingdal Renovasjon - april 2021
- 25 Selskapsavtale Opplæringskontoret Viken
- 26 Selskapsavtale Viken kommunerevisjon
- 27 Vedtekter HUS
- 28 Vertskommuneavtale - avløp og vanndirektivet.docx.PDF
- 29 VERTSKOMMUNESAMARBEID HALLINGDAL KRISESENTER.docx
- 30 Notat fra Kommunalsjef Samfunn og infrastruktur - spissing av formål - lagt til 011025

Hemsedal kommune har valgt å dele rapporteringen som kommunestyret skal vedta inn i to deler; hvor Eierskapsmelding – del I referer til kommunelovens §26-1

a) om kommunens prinsipper for eierstyring. Eierskapsmelding – del II refererer til kommunelovens §26-1

b) og c) om kommunens oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser i; samt kommunens formål med sine eierinteresser.

Saksopplysninger:

Hemsedal kommune - Eierskapspolitikk – Eierskapsmelding (Del I) beskriver de overordnede prinsippene for kommunens forvaltning av sine eierposisjoner i selskaper, foretak og andre fora.

Kommuneloven stiller krav om at kommunene skal utarbeide en eierskapsmelding minst en gang i valgperioden. Hemsedal kommune vedtok sin forrige eierskapsmelding 20.06.2019, K-sak 45/2019.

Sammen med eierskapsmelding del 1 og del 2 er det lagt ved en del relevante vedlegg og utredninger som utdyper og underbygger politiske intensjoner og formål historisk. Når eierskapsmeldingen er vedtatt av kommunestyret blir kommunens nettside oppdatert, og det vil bli etablert koblinger mellom eierskapsmeldingen og relevante vedlegg, som gir mer oversikt.

Forhold til overordnet plan:

Eierskapsmelding 2019

Miljøkonsekvenser:

Hemsedal kommune forventer at selskapene tar miljø- og klimaansvar. Selskapenes arbeid med miljø og klimaspørsmål må skje systematisk og dekke hele verdikjeden i virksomheten. Mål, gjennomføring og evaluering av miljøarbeidet må være klart angitt. Selskaper og foretak hvor kommunen har eierinteresser er ulike hva gjelder påvirkning på ytre miljø. Dette vil nødvendigvis påvirke hvor omfattende rutiner og systemer de ulike selskapene må utvikle for å sikre at virksomheten tar nødvendige miljøhensyn.

Hemsedal kommune forventer at selskapene jobber aktivt med å redusere egne klimagassutslipp og setter mål om en reduksjon som er i tråd med Hemsedal kommunes ambisjoner for klimagassutslipp. Hemsedal kommune forventer at selskapene jevnlig rapporterer om egne klimagassutslipp og arbeidet med å redusere utslippene.

Helse-/miljø og beredskapsforhold:

Forholdene skal ivaretas etter lov og forskriftsverk i de selskaper, foretak og interkommunale samarbeid som Hemsedal kommune, enten har eierskap, eller er deltager.

Økonomiske konsekvenser:

Eierskapsmeldingen har ikke direkte økonomiske konsekvenser, men forvaltningen av selskapene som kommunen har eierskap i kan ha økonomiske konsekvenser i form av utbytte eller krav om kapitalinnskudd.

Vurdering:

Eierskapsmeldingen for Hemsedal kommune er ment å være et overordnet og politisk styringsdokument som skal bidra til å gi klare og entydige signal til selskapene fra eier, og samtidig gi retning og klare signal til de som representerer Hemsedal kommune i formelle fora som generalforsamling, og representantskap.

Hovedformålet med eierskapspolitikken og eierberetningene er å sikre et profesjonelt og aktivt eierskap som sørger for oppfølgingen av kommunens selskaper, interkommunale samarbeid, vertskommunesamarbeid og foretak. Ulike organiseringsformer har ulike styringsmidler til rådighet for de folkevalgte. Eierstyring inngår derfor som del av folkevalgtopplæringen ved starten av hver valgperiode.

Eierskapspolitikken skal bidra til forutsigbare styringssignaler som kan sikre langsiktig verdiskapning i selskapene. En eierskapsmelding skal også være et overordnet politisk styringsinstrument for virksomheter som er lagt til et annet rettssubjekt, eget styre, en vertskommune eller til et annet interkommunalt organ. Et av hovedmålene med denne meldingen er å stadfeste de regler, rutiner og prinsipper som skal gjelde ved forvaltning av eierskap i Hemsedal kommune.

Hemsedal kommune kan vurdere å organisere sin virksomhet i selskaper, interkommunale selskap i Hallingdal eller delta i vertskommunesamarbeid dersom:

- Kommunale tjenester krever investeringer i infrastruktur på tvers av kommunegrensene.
- Tjenesten kan driftes mer effektivt i samarbeid med andre offentlige aktører (stordriftsfordeler).

- Tjenesteproduksjonen blir mer robust ved samarbeid med andre.
- Det er ønskelig og hensiktsmessig å samarbeide om virksomheten med private aktører.
- Statlige tilskuddsordninger betinger selskapsorganisering, utenfor ordinær struktur.
- Skatte- og avgiftsmessige forhold gjør det økonomisk fordelaktig med selskapsorganisering.
- Virksomheten opererer i et marked, og er derfor mer tjent med en friere stilling enn den man har i ordinær organisasjon.

Kommunedirektøren foreslår

16 prinsipper for eierstyring for Hemsedal kommune

1. Kommunens selskaper skal fremme samfunnsansvarlig forretningsdrift og bærekraftig samfunnsutvikling.
2. Valg av selskapsform skal tilpasses virksomhetens formål, kommunens eierstyringsbehov, markedsmessige forhold og konkurranseregelverket.
3. Selskapets egenkapital skal være tilstrekkelig og tilpasset formålet med eierskapet og selskapets situasjon.
4. Selskaper der kommunens eierskap i hovedsak er forretningsmessig motivert, skal drives på samme måte og under samme rammevilkår som private selskaper.
5. Kommunen skal ikke selv aktivt investere i selskaper som utelukkende er finansielt motivert, med formål å gi eierne økonomisk overskudd.
6. Det bør etableres utbytte- og avkastningskrav for selskaper som opererer i et marked.
7. Dersom kommunens eierandel eller involvering i selskapet er betydelig, skal kommunen ha langsiktige mål for eierskapet, og det skal utarbeides selskapsvise eierstrategier. Styret er ansvarlig for realisering av målene.
8. Kommunens selskaper skal ha styrer, der krav om kompetanse, kapasitet og mangfold samt kommunens formål med eierskapet i selskapet blir ivaretatt.
9. Styrets godtgjøring skal være på et moderat nivå, og fremstå som rimelig ut fra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet.

10. Alle som påtar seg styreverv for kommunale selskaper skal registrere vervet i KS styrevervregister.
11. Normene i kommunens etiske retningslinjer/reglement skal ligge til grunn for den virksomhet som utøves i selskaper der kommunen har store eierinteresser.
12. Selskaper/foretak der kommunen har kontrollerende innflytelse (bestemmende eierandel og styrerepresentasjon) er underlagt reglene om offentlige anskaffelser, og skal følge normene nedfelt i kommunens anskaffelsesstrategi der dette er hensiktsmessig.
13. Det skal være full åpenhet knyttet til kommunens eierskapsutøvelse og selskapenes virksomhet. Selskaper/foretak der kommunen har kontrollerende innflytelse (bestemmende eierandel og styrerepresentasjon) er underlagt reglene i offentlighetslova, og skal praktisere meroffentlighet der dette er mulig.
14. Dersom kommunalt eide selskaper skal opprette datterselskaper, skal dette avklares med formannskapet.
15. Selskapene skal ha revisjonstjenester ute på anbud en gang per valgperiode.
16. Interkommunale samarbeid og selskap etableres først og fremst der det er naturlig å samarbeide med andre, og der Hemsedal kommune har fordeler av samarbeidet.